

## מחוון – האזור שלי: מאפיינים פיזיים, אנושיים, כלכליים וסביבתיים

## 1 השלימו. היעזרו במחסן המילים.

- א. השפלה שוכנת ממערב להרי **יהודה**.
- ב. הגבעות בשפלה נמוכות ו**מעוגלות**.
- ג. במערות בית גוברין חצבו אנשים בסלע **רך**.
- ד. קריית גת ובית שמש הן **ערים** בשפלה.

## 2 מיינו את המאפיינים של השפלה לפי סוגם.

| פיזי                                       | היסטורי                                                | כלכלי                              |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------|
| גבעות נמוכות, עמקים רחבים, אקלים ים-תיכוני | תל לכיש, מערות בית גוברין, עמק האלה בסיפור דוד וגוליית | שדות חיטה, כרמים, מפעלים בקריית גת |

## 3 התאימו בין השאלה לסוג המאפיין שהיא חוקרת.

טור א

1. איך נראה הנוף? כמה גשם יורד?
2. מה קרה כאן לפני אלפי שנים?
3. מי גר כאן ובאילו יישובים?
4. במה עובדים התושבים?
5. מה מזיק לטבע באזור?

טור ב

- 3 מאפיין אנושי
- 2 מאפיין היסטורי
- 5 היבט סביבתי
- 4 מאפיין כלכלי
- 1 מאפיין פיזי

## 4 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכונים.

| משפט                                                  | נכון                                | לא נכון                             | תיקון                                               |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| א. בשפלה יש הרים גבוהים ותלולים.                      | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | בשפלה יש גבעות נמוכות ומעוגלות.                     |
| ב. השפלה נמצאת בין מישור החוף להרי יהודה.             | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            |                                                     |
| ג. אפשר לחקור אזור רק לפי צורת הנוף שלו.              | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | חוקרים גם אקלים, היסטוריה, אוכלוסייה, כלכלה וסביבה. |
| ד. במיזוג מראים איך המאפיינים של האזור קשורים זה לזה. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            |                                                     |

## 5 בחרו.

- א. איזה מהבאים הוא היבט סביבתי?  
 • **בנייה של שכונה על שטח פתוח** • מספר בתי הספר • שם העיר
- ב. מה הסדר הנכון בתחילת חקר אזור?  
 • קודם מיזוג ואחר כך מיקום • **קודם מיקום וגבולות** • קודם בעיות סביבה

## 6 השלימו את כרטיס האזור של השפלה.

| שאלה        | תשובה                     |
|-------------|---------------------------|
| איפה?       | בין מישור החוף להרי יהודה |
| איך הנוף?   | גבעות נמוכות ועמקים רחבים |
| מה מהעבר?   | תל לכיש, מערות בית גוברין |
| במה עובדים? | חקלאות, תעשייה ותיירות    |

## 8 לפי הקטע: ליד כל משפט כתבו איזה מאפיין של השפלה הוא מתאר (פיזי / היסטורי / סביבתי / כלכלי).

- א. הסלע כאן רך ונוח לחציבה. ← **פיזי**
- ב. את המערות חצבו אנשים לפני מאות רבות של שנים. ← **היסטורי**
- ג. שכונה חדשה נבנית על גבעה. ← **סביבתי**
- ד. רכבו בשבילים בין שדות חיטה. ← **כלכלי**

## 9 לפי הקטע, איזו בעיה סביבתית העלתה נועה? הציעו פתרון אחד.

**תשובה אפשרית:** בנייה של שכונות על גבעות ושטחים פתוחים עלולה לפגוע בשבילים ובנוף. פתרון: לבנות בתוך היישובים הקיימים ולשמור על שטחים פתוחים כפארקים.

## 10 כתבו משפט מיזוג אחד מהקטע שמחבר בין מאפיין פיזי למאפיין היסטורי. השתמשו במילה «ולכן».

**תשובה אפשרית:** הסלע בשפלה רך, ולכן חצבו בו אנשים מערות כבר לפני מאות רבות של שנים.

**11 שרטטו מפה פשוטה של האזור שלכם: סמנו את היישוב שלכם, אזור טבעי אחד (גבעה, נחל, חוף), כביש ראשי ואתר אחד מהעבר. הוסיפו חץ צפון ומקרא.**

**תשובה אפשרית:** מפה אישית עם ארבעת הפריטים, חץ צפון ומקרא.

**12 כתבו שני מאפיינים פיזיים ושני מאפיינים אנושיים של האזור שבו אתם גרים.**

**תשובה אפשרית:** תשובה אישית: למשל פיזיים – גבעות, אקלים ים־תיכוני; אנושיים – עיר גדולה, מושבים, קהילות שונות.

**13 אתגר: כתבו פסקת מיזוג (3–4 משפטים) על האזור שלכם, שמחברת לפחות שלושה מאפיינים במילים «ולכן», «בגלל» או «משום ש».**

**תשובה אפשרית:** פסקה אישית שמקשרת בין שלושה מאפיינים לפחות, למשל: «בגלל הגשם והאדמה הפורייה התפתחה באזור חקלאות, ולכן הוקמו בו מושבים רבים».